

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.

Mi lesz a télen?

A „Debreczen” számára írta:
Kuthi Zsigmond.

Még reng a kalász, még peng a kasza és sarló is, a nyári nap arany sugarai még izzón tűznek le a verejtékes arcú gazdára is, munkásra egyaránt és már is belopózik a gondolkodó és gondoskodó ember lelkébe az aggály és félelem, hogy mi lesz a beálló szigorú télen avval a sok-sok szegény emberrel, aki nem keresheti meg a nyáron a télire valót is? De mi lesz avval a sok szerény fizetéses tisztviselővel, hivatalnokkal, alkalmazottal, akik csak épen annyi fizetést huznak, amely épenséggel elegendő arra, hogy rendes körülmények mellett ne éhezzen a családja, de ha a tél beálltával a jelenlegi türehtetlen uszora piac drágasága még fokozódik és a mellett még a rendkívüli drága tüzelőanyagot is be kell szerezni, akkor beáll ezek körében is a valóságos inség! A piac drágaságát senki és semmi sem mérsékeli, gátolja. Igaz, hogy a kalászos

termésünk 33 százalékkal kevesebb, mint a mennyi tavaly volt.

Abból az következik, hogy a rozs és buzaliszt kilója egy harmaddal drágább kell hogy legyen, mint tavaly. Ez rendben van.

Baj ugyan, de hát elemi csapás. Ámde a zöldség, u. m. paszuly, krumpli, tengeri, tök, káposzta, retek, hagyma, borsó stb. az idén kétszerannyi van, mint tavaly volt. Aprómarhában sem volt országos ragály. És mit tapasztalunk? Azt, hogy eme élelmicikkek ára is megkétszerezedett. Ennek pedig két oka van.

Régi közgazdasági tény, hogy míg a keresleti cikkek árai rohamosan emelkednek bizonyos okoknál fogva, addig — ha megis szünt eme ok — az árak hanyatlása csigalassúsággal megy lefelé.

A kofa megszokja, hogy ő a csomó zöldségért, tojásért, csibéért kétszer annyit kapjon, no meg legyünk igazságosak az igazságtalan kofákkal szemben is, — a termelők is megszokták, hogy magas árt kapjanak, nehezen adják rá magu-

kat, hogy árakat lejjebb szállítsák. Ez a drágaság egyik oka. A másik oka abban rejlik, hogy igen nagy a kereslet. És miért nagyobb a kereslet ma, mint 2—3 évvel ezelőtt? Azért, mert 3 év óta a munkás napi bére megkétszerezedett, keresetük tehát kétszer, sőt háromszor annyi, mint ezelőtt volt. Ebből kifolyólag élelmi szerre is 2—3-szor annyit fordíthatnak és fordítanak is, mint ezelőtt. Már ma a napszám is összevásárolja a piacon a csibét, a tojást, a zöldséget, a csemeget.

Ez ellen nem is lehet senkinek semmi kifogása.

De van ám ennek a dolognak más bibéje.

Az a napszám, iparossegéd, hetes, földmunkás nem fizet adót, nem áldoz se kulturális, se humanitárius célokra. A társadalom vele szemben nem támaszt semmi néven nevezendő igényeket.

Az iskolában ingyen tanítják gyermekeiket; ruhát, tankönyvet — ha kell — ingyen kapja; a népkonyhára — ha kell — ingyen jár-

Mutamur.

— A „Debreczen” számára írta: J—s. —
Mikor ő álmodik.

A zöld redőnyök leeresztve, hogy az ablakoknak neki fekvő napsugár ne hatolhasson be a szobába. Egy keskeny aranyszalag mégis belopódzik s ott alkalmatlanokodik a kék szemek előtt.

— Béla huzza össze azt a redőnyt jobban — bántja a szemem a nap.

— Minek édes? Hajtsa a fejét ide a válamra. Így ni. Ugy-e most már bántja. Miért hunyja be a szemét. Talán álmos?

— Fáradt vagyok. Olyan nagy a forróság és maga annyi bolondságot beszélt össze, hogy belefáradtam hallgatásába.

— Hát aludgyék el.

— Jó és ha álomban mosolyogni lát, akkor biztosra veheti, hogy kellemes dologról álmodom. De maga üljön oda a hintaszékbe. Ugy ni. Közelebb ne merjen jönni.

Karjait a feje alá hajtja a szép asszony — a csipkéje lecsuszik a fehér karokról s márványszerű fehérségüket még jobban kiemelik a rájuk omló barna fürtök, — személe van csukva, keble a vékony nyári szövet alatt kecsesen hullámzik s ruhája alól kis papucsokba bujtatott lábai hivatogatólag, kacéran integetnek.

Béla lassan, csendesen felkel a székről

s közeledik a pamlag felé — egy pillanatig habozva áll meg, mintha valamin gondolkodnék, azután lehajlik, karjával átfogja a karsu alakot s csókokkal hinti be a lehunyt szemeket, a félig nyitott ajkat.

A szép ajkak pedig mikor egy pillanatra megszabadulnak a csóközöntől, mosolyra nyílnak ki s halkán sutogják:

— Oh de szépet álmodom...

Mikor ő fölébred.

A bálterem fojtó gőzéből kimenekül a folyosóra a szép asszony. A pálmák s leanderek által képzete arnyas füke felé közeledik, hogy ott a bódító keringő fáradoalmi után kipihenhesse magát.

Fáradalmak? bizony azok. Kezdi érezni a harmincnégy év terhét. Néha nem érzi ugyan, csupa ifjuság, csupa tűz, csupa szerelem, de néha-néha, különösen úgy tánc után olyan fáradtnak, olyan gyengének érzi magát. Belenéz hattyutolas legyezőjébe foglalt tükrébe s egész megvigasztalódik mikor onnan egy üde női arc mosolyog reá.

Hanem azután amint hosszabban nézi az arcot, a kis piros ajk egyik szélén is észrevesz egy kis ráncot s a szép kék szemek szögleteiben is sugárszerűen fut össze néhány picit ránc, amit nem igen vesznek ugyan észre még az emberek, de ő látja s ez elég ahhoz, hogy a mosolygó arc elkomolyodjék.

A mazurka dallamos hangjai kiverődnek a teremből s a szép asszony arcáról egyszerre eltűnik a boru. Visszafordul s megy a terem ajtaja felé.

Pici selyemcipő s lábával ütényszerűleg lépett, szemé ragyog, keble lázasan emelkedik. Eh, harmincnégy év ide, harmincnégy év oda — ő még mindig a legszebb asszony...

Hallja fülében csengeni a Béla tegnap délutáni lázas vallomását.

— Legszebb asszony vagy a világon. Így, így mondta. Mi is az a harmincnégy év!

Csak akkor öreg az ember, ha nem tud már szeretni. De ő tud. Szenvedélyiely, hűvel, tüzzel, nem úgy mint azok az ostoba bakfis leányok:

A női öltözék előtt megy el. A félig nyitott ajtón keresztül kihall egy ismerős hangot:

— Esküszöm önnek, hogy nem szerettem azt az asszonyt. De mit is gondol kis bohó, hiszen anyám lehetne. Harmincnégy éves! Csak nem tart olyan bolondnak, hogy aszalt szilvát egyen mikor üdén hamvaskéken mosolyog rám a fáról a friss gyümölcs. Üdén, kéken mint a maga szemé édes — hamvas mint a maga arca édes...

Az ajtó előtt pedig ott áll a szép asszony roskadozva, összetörtén. Könnye bárázdát szánt a rizs poros arcon, lábai inognak, s ajkai halkán susogják. Felébredtem!

Hol tölthetjük legkellemesebben szabad időnket?

A fényesen berendezett és minden igényeket kielégítő

SZÉCHENYI-szálloda kávéházban

DEBRECZEN, Petőfi-tér 7. szám.

Oleós szobák. Pontos kiszolgálás. Kítűnő étkezés. Naponta zeneestély.

Szíves pártfogást kér

REIK JAKAB.

Egész éjjel nyitva!!

hat a gyermeke. Mindeme kulturális és humanitárius intézmények terheit viseli a polgárság, a tisztviselő, a hivatalnok. Ha már most jelzett okoknál fogva a drágaság még jobban növekedni fog, az bizonyos, mi lesz avval az ugynevezett proletár-osztállyal? Mi lesz ama szegény néposztállyal, amely még rendes viszonyok közt sem tud a maga lábán megállani?

A kereskedelem eme ága, ahol élelmi cikkekről van szó és amelyek beszerzésénél oly elemmel állunk szemben, amely nem ismer se méltányosságot, se igazságot, hanem a saját jól felfogott érdekét: teljesen uzsora cikké válik és részben már is azzá vált.

A termelő minden indító ok nélkül két-háromszoros árát kéri az ő termelvényének, mert megkapja a kért árt. A cseléd kétszeres bér, kér, mert megkapja. A napszámot az iparos kétszeres bért kér, mert megkapja. Amde a fizetési tisztviselő, tanár, hivatalnok ezrei stb. polgárság fizetése, jövedelme egyáltalában nem áll arányban eme objektumok áraival. A gazdagabb osztály is érzi eme tulságos nagy drágaságnak súlyát. Eme általános drágaság maga után vonja a pénz, a kamatláb drágaságát, emelkedését. És a kamatláb emelkedése viszont megdrágítja az ipari és kereskedelmi cikkeket: ez hosszú láncolata a társadalmi bajoknak!

Ezt a társadalmi bajt csak társadalmi uton lehet szanálni. Ehhez összetartás, önfegyelmzés és kitarítás kell. Le kell szállítani a minimumra minden szükségleti cikket. A cselédtartásnál ugyanazt kell tenni. Ne tartsunk 3-4 cselédet ott, a hol szükségképpen 1-2-vel is be lehet érní.

Igaz, a kinek sok a pénze, az tarthatna akár 10 cselédet is. Amde a hol egy nagy társadalmi baj szanálásáról van szó, ott össze kell tartani, ott egyet kell érteni a társadalom minden rétegének.

Akárhány család van, ahol a cselédek száma több, mint a családtagok száma. Ez rontja el a cselédek. Már ma a cseléd nagyobb ur, mint a gazda.

Világéletemben humánosan bánom és bánok a cseléddel, de hogy az nagyobb ur legyen nálamnál az mégis sok. Szóval: a társadalomnak védekeznie kell eme szomorú jelenségekkel szemben.

A kollektív háztartás is szerencsés megoldás. Amde ahhoz is összetartás és kitarítás kell, meg az eldöntések legyőzése.

Nemcsak szóval frázisként hangoztassuk a vemediumot, a csalhatatlan gyógyszert, de testesítjük meg is gyakorlatilag. Szóval védekezzék a társadalom komolyan hathatós és biztos fegyverrel mindama tulkapások ellen, amellyel a társadalmi és családi életet és megélhetést veszélyeztetik. A tisztességes és józan védekezéshez joga van mindenkinek.

A tisztviselők és hivatalnokok részére pedig ideszámítva a közök-

tatás terén működőket is, nyujtsanak az illetékes tényezők oly drágasági pótlékot, amely arányban álljon a tényleges drágasággal.

Végre még egy megszivelő dolog.

Kocsihány már is van. Szén és fahiány is van. Budapest székesfőváros már most gondoskodik, hogy szénhiány ne álljon be télvizidején, mint tavaly. Debrecen város is tegyen meg erre vonatkozólag mind azt, amit csak megtehet, nehogy a város közönsége ismét oly fűtőanyag hiánynak legyen kitéve, mint tavaly télen.

A gázgyár szerezzen be annyi kőszén és kőszén, a mennyit csak tud. Tavaly télen is csak a gázgyárnak köszönhetjük, hogy kőszénhez juthattunk.

Mert ha beáll a szigorú tél és vele a sok-sok mizéria, akkor bajos rögtön segíteni.

Legyünk tehát előrelátók.

Wekerle a királynál.

Vasutasok fizetésrendezése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 29.

Wekerle miniszterelnök ma délelőtt volt — ischli távirat szerint — kihallgatáson a királynál. Félhivatalos információk már az elutazás után azt jelentették, hogy a kihallgatás nem a kiegyezés miatt vált szükségessé. Politikai körökben is az a vélemény, hogy ha szóba is kerül az audiencián a kiegyezés, tisztán információról van szó és döntést az audienciától nem lehet várni.

Az osztrák miniszterelnök már vasárnap referált a maga ügyeiről és azután szabadságra utazott. Wekerle kedden tér vissza a fővárosba, illetőleg dányosi birtokára.

Az osztrák állásponttól a következőket közli velünk egy beavatott magyar politikus:

— Az első pillanattól kezdve az a törekvés nyilvánult meg az osztrákok részéről, hogy bevonjanak a kiegyezési tárgyalásokba olyan témákat, amelyek az eddigi szokás és gyakorlat szerint oda nem tartoztak. Ez a törekvés oda vezet, hogy hallatszának most olyan öszs-kivánságok, amelyek szerint egyetlen komplexumot kell csinálni minden közös gazdasági kérdésből, együtt alkudozni valamennyire. Ez álláspont révén keverik a kiegyezésbe a kvótát és a bankügyet is.

Magyar részről soha nem ismerték el a kérdés illetékes szélesítésének és komplikálásának jogosságát. Ha mégis optimizmussal néznek a tárgyalások felé, ez azt jelenti, hogy joggal bíznak abban, hogy az osztrákok részéről a komlikálás pusztán kísérlet marad.

Szterényi József kereskedelmi államtitkár ma reggel visszaérkezett Herkules fürdőről. Szterényi a tegnapi folyamán öt óra hosszat tanácskozott Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel. Megállapították egyebek közt a kereskedelmi minisztérium jövő évi költségvetését. Foglalkoztak ezután a vasutasok fizetésrendezésével is és elhatározták, hogy a vasutasoknak járó magasabb fizetést augusztus 1-én utalják ki, visszamenőleg július hónapra is.

Egyház és iskola.

A Nagy József-féle alapítvány. Kiss Aron püspök most írta ki a Nagy József féle 1000 koronás alapítványra a pályá-

zatot. A pályázati hirdetés szerint a fölvételi kellékek a következők; a) alapítványt élvezni óhajtó magyar születésű, református vallású s a debreceni főiskolában a felsőbb tudományokat bevégezett ifju legyen, b) esz-tehetsége kitűnő, erkölcsi jelleme feddhetetlen, igyekezete és szorgalma kitartó legyen, c) kitűzött életpályája a lelkészi, vagy a tanári hivatal legyen, d) a bölcsészeti és hittanszaki tudományokon kívül a latin nyelvben annyira jártas legyen, hogy a római klasszikus írókat jól értse, a görög nyelvtanban az iskolai bizonyítvány szerint jeles osztályzata legyen, az élő nyelvek közül a német nyelvet teljesen értse és egész folyékonyasággal beszélje, végre a francia nyelvben is birjon előkészüléssel, hogy e könyveket jól értse. A pályázati kérvényeket az egyházkerület püspöki hivatalához augusztus 20-ig kell beadni.

Bizottsági ülés. A debreceni ev. ref. gazd. bizottsága 1907. év július hó 31-én délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Káplántanítás. A debreceni egyházmegyében részint megüresedés, részint új állás creálása folytán két segédlelkész s tanítóra van szükség. Fizetés, lakáson kívül circa 1600—1800. Jelentkezni lehet Rózsa egyházkerületi pénztárnoknál.

A villamos hálózat kiépítése.

Hol vezessék a hálózatot?

Aberle Rajmond jelentése.

— július 30.

(Saját tudósítónktól.) A város villamos művének építése, — mint már jelentettük — rohamos lépésekkel halad előre. A külsőségeken, hol rengeteg a szabad hely már megkezdték az oszlopok felállítását is. Nehezebben megy azonban a dolog a belterületeken, hol ugyszólván minden talpalattnyi helyet lefoglal a maga számára a forgalom.

A vezeték módjaira vonatkozólag Aberle Rajmond szakértő s építésvezető mérnök tegnap hosszabb jelentést terjesztett a tanács elé. Kemény dió volt annak eldöntése, hogy minő vezetés szolgáljon alapul a kiépítésnél. A megoldás körül három fontos szempont nyomult előtérbe: a közbiztonsági, a férőhelyi s a pénzügyi. Ez utóbbi, bővebb szóval, azt jelenti, hogy a városnak föltétlenül többre kerül a vezetés az előirányzott összegnél.

Aberle érdekes jelentéséből a következő részletet közöljük:

A huzalok vezetésének következő négy helyes módja van: kábelekkal föld alatt, csupasz vezetékekkel oszlopokon, a járda szélén vagy a fasorban, csupasz huzalokkal a házak utcai homlokzatán és végre a házak tetői felett. Az első mód föltötte drága s azért csakis a főutóák számára választottuk. Ezen vezetési mód kiterjesztésére az egész városra egyenlő volna a villamos telep rentabilitásának tönkretetésével.

A második módot, mely olcsósága miatt a leggyakoribb (oszlopokon a járda szélén), kívánom mindazon utcákban felhasználni, ahol még jelenleg egyáltalán nincsenek fák vagy csak szórványosan vannak. Ha ezen utcák később kifásítottak, úgy meg kellene elégedni ezen utcák másik oldalának befásításával. Ha továbbá a tek. tanács elhatározná, hogy a gömb-

akácok, ahol jelenleg vannak, mindenütt fentartandók legyenek, úgy a gömbakácok sorjában s ezek felett is lehetne oszlopokon vezetni a villamos vezetékeket.

Ott, hol közönséges akácok vannak, melyek fölött tehát az erdőmester véleménye szerint nem mehetünk, a huzalok vezetése a legnehezebb. Eléggé széles ily utcákban, hol az utca kövezve nincsen (pl. Teleki-, Vigkedvü Mihály-utca) az oszlopok a fasortól kb. 2 méternyire az uttest felé volnának egyoldalt elhelyezendők. Oly széles utcákban pedig, melyeknek közepe ki van kövezve, a kövezet szélére állítandók egyoldalt az oszlopok, hogy a kocsik egyrészt a kövezeten, másrészt ettől jobbra és balra a kövezetlen részen mehessenek. Közbiztonság szempontjából ezen módszer kifogásolható, ha nem is épen veszélyes. Szűkebb utcákban ezen módszer nem alkalmazható, itt a házak utcai homlokzatán kell végigmenünk és a nagyfeszültségű vezetéket kábelként kell fektetni. Ily vezetés sokba kerül (pl. a Szentanna-utcában a többletköltség kb. 4000 korona) s ezért ezt csak ott lehet használnunk, hol más mód nincsen.

A tetőkön való vezetést technikai okokból teljesen kizártnak kell tekintenünk.

A jelentés aztán a megoldás módjaira tesz javaslatot.

A tanács kimondta, hogy a gyors elhatározás azért is szükséges, mert késedelem esetén a Ganzgyár ismét okvetetlenkedhetnék s a kötelezett határidő be nem tartása esetén joggal hivatkozhatnék a vezetési munkálatok megkésésére. Kifejezte azután határozat alakjában azon kívánságát, hogy a vezetéknél az utcai fák lehetőleg kiméltessenek, az oszlopok a forgalmat ne akadályozzák, a vezeték, ahol lehet, az utca közepén, ahol nem lehetséges, a házak falán s a gömbakácok fölött készüljön el. Megállapította a tanács azt is, hogy költségtöbblet nélkül a vezeték föl nem építhető. A Piac, Péterfia s még néhány más utca kábelvezetést kap.

A vezetékek módjának megállapíthatása csakis az összes utcák bejárásával, teljes megfigyelésével történhetvén meg, a tanács megbizta Aberle Rajmondot, Aczél Gézárt és Török Gábor erdőmestert, hogy e bejárást haladéktalanul ejtsék meg s a vezetékek építését az így nyert tapasztalatok szerint eszközöljék.

A belterület vezetékeinek lerakását augusztus elején kezdik meg.

Városháza és vármegye.

Személyi hir. Kovács József polgármester háromnapos távolléte után hazaérkezett s átvette a város ügyeinek vezetését.

A halálbüntetések eltörlése. Zemplénvármegye közönsége feliratot intéz a törvényhozáshoz, kérve a halálbüntetés eltörlését. Büntető-törvénykönyvünkben a halál csak két büneselkéménynél szerepel: a felségsértésnél s a gyilkosságnál. E két büntetettnek pedig, ha az érzelmi momentumoktól közömbösíteni tudjuk felfogásunkat, méltó s szükséges büntetése a halál. Viszont helye lehetne véleményünk szerint a halálbüntetés módja reformjának. A kötél, hiába, középkori ölőeszköz már. — A zempléni felirat, pártolást kérő átirat kapcsán megérkezett tegnap Debrecen városhoz is. A tanács az

ügydarabot véleményezés végett kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Lemondott városi tisztviselő Fráter József házipénztári ellenőr, a város tisztviselői karának egyik legtehetségesebb s legrokonszenvesebb tagja, a városnál elfoglalt állásáról, mivel az István-malom rt. igazgatósága buzabevásárlóvá választotta, lemondott. A tanács még e héten pályázatot hirdet a megüresedett tisztség betöltésére.

Hanyag városatyák. A jog- és pénzügyi bizottság azt ajánlja a közgyűlésnek, hogy azon közgyűlési bizottsági tagokat, kik az egyes bizottsági ülésein háromszor egymásután nem jelennek meg, tekintse a város tagságukról önként lemondottaknak. A tanács, melyhez a jogügyi bizottság e figyelemreméltó javaslata most érkezett be, kiadta azt megszívlelés végett a szervezőbizottságnak.

Az iparvasut vágányzata. Ornstein és Koppel mérnökök ajánlatot nyújtottak be a városhoz, a guti iparvasut vágányzatának elkészítésére. A tanács az ajánlatot, mely igen kedvező, tudomásul vette.

A Thaly-ünnepi alapítvány. A tanács tegnap terjesztette fel belügyminiszter jóváhagyás végett azon közgyűlési határozatot, mely a Thaly Kálmán ünnepeltetése kapcsán tett s tenni határozott kiadásokra vonatkozik.

A város járdaadója. A város költségvetéseiben évek óta nem szerepel a járdaadóból befolyt összeg. A zárószámadást, melyben pedig e jövedelem benne van, a miniszter emiatt nem hagyta jóvá. A tanács most, a miniszter felszólítására, tájékoztatta a kormányt, hogy a város évek óta rendszeresen szedi ez adót s jövedelmét az ipariskolai adóval együtt rendszeresen kezeli is.

Rendkívüli tanácsülés. A városüzemének talán sohasem volt még oly szorgalmas nyara, mint az idén. A hivatalok alig győzik elvégezni a beérkező nagy munkanyagot. Jellemző példa az ügyforgalom nagyságára az is, hogy a tanács, mely tegnap felét sem tudta letárgyalni a napi-rendnek, ma délelőtt rendkívüli ülést kénytelen tartani.

A bábaképző felszerelése. A bábaképezde igazgatósága arra kérte a várost, hogy adjon az intézet számára új felszerelést, többek között jóvizű kutat, mely nélkül a képezde most is szűkölködik. A tanács tegnap kimondta, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert szerződés szerint kívántató felszereléssel a város már ellátta az intézetet. Az újabb beruházás költségeit az állam tartozik.

Csapszékék bérbeadása. A város epreskerti, baromvásártéri s bégányi csapszékékének bérléte lejárt. A tanács a korezmákat nyilvános árlejtés útján adja bérbe. Az árlejtés valamennyi csapszékére nézve augusztus 16-án lesz. Feltételek a város főjegyzői hivatalánál tudhatók meg.

A vonat kerekei alatt.

Szerencsétlenség a kis állomásonál.

Agyongázolt öreg asszony.

— július 30.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a késő délutáni órákban a Hatvan-utcai vasuti állomás környékén. A vasuti baleset áldozata egy szerencsétlen süket öreg asszony, ki most élet és halál között lebeg, rettenetesen összetört tagokkal a közkórházban.

A szerencsétlenség tegnap délután öt órakor történt. Fűzesabony felől 5 óra tizenötperckor rendes menetsebességgel robogott az állomás felé a vonat. A Hatvan-utcai kis állomásonál, az átjáró közelében a védjelzőnél a mozdonyvezető meglassította a vonat menetét, mely lassan dübörgött be az állomásra.

E közben a kocsik közül rémséges jajkiáltás hangzott fel. Az állomáson lévőek észrevették, hogy valaki a vonat közzé került s kendőkkel integettek a lokomotív vezetőnek, hogy állítsa meg a vonatot, mely pár pillanat múlva a kalauzok jelzésére csakugyan megállt.

Borzalmas látvány tárult ekkor a jelenlévők elé. Körülbelül a 10—12 kocsis elöl egy véres, borzalmasan megcsontított emberi test került elő. Egy szegény öreg asszonyt ért a szerencsétlenség.

Még élt, mikor nagynehezen kiszabadították rettenetes helyzetéből. Irtózatosszerű sérüléseket szenvedett a szerencsétlen, kinek jobb karját a vonat kerekei lemet szették, azonfelül vállain és fején szenvedett igen súlyos sérüléseket.

Nyomban telefonáltak a mentőknek, kik csakhamar megérkeztek és az első segélynyújtás után be szállították a súlyosan sérültet a közkórházba, hol a sebészeti osztályon helyezték el.

Megjelentek ezután a hirtelen szertefutó hirre a sebesült hozzátartozói, kik felismerték a szerencsétlent, ki özvegy Nagy Bálintné, egy 75 éves asszony s mindkét fülére süket.

A kórházban ápolás alá vették a sebesültet, azonban kárba vesztett minden segítség, az orvosi tudomány sem tudta megmenteni az asszonyt, ki este 10 órakor meghalt.

A csendőrség nyomban vizsgálatot tartott a helyszínen, hol a szerencsétlenség szomorú lefolyását a következőkben állptották meg: Az asszony a sinpár mellett haladt, nem hallotta a vonat robogását. Körülbelül a nyolcadik vonat kiálló deszka alkatrészei elütötték és a kerekek közzé rántották. Ezt megállapították egész határozottan a mozdonyvezető vallomásától, hogy ő a vonat előtt nem látott senkit és abból, hogy a mozdony valamint az utána következő 7 kocsin kerekei véryomok egyáltalában nem látszottak.

A vizsgálatot különben folytatják annak végleges megállapítására, hogy kit terhel felelősség.

Sztrájk egy debreceni malomban.

Az „Erzsébet“ malom munkásai sztrájkolnak.

A vasárnapi munkaszünet miatt.

— július 30.

(Saját tudósítónktól.) Emlékezetes még a közönség előtt az a hosszú bérharc, melyet a múlt év őszén a debreceni malom-munkások folytattak. A bérharc eredményeként a munkások követelése közül a munkaadók a többek között teljesítették azt, mely a teljes vasárnapi munkaszünetre vonatkozik.

Azóta az összes debreceni malomban minden vasárnap szünetel a munka. Ez a munkaszünetelés egy sztrájk volt indító oka. A sztrájk az „Erzsébet” malomban ütött ki, amelynek valamennyi munkása tegnap abba hagyta a munkát.

A sztrájkot az idézte elő, hogy a malom tulajdonosa, dacára a múlt évi egyezségnek, vasárnaptól kezdve akarta, hogy dolgozzanak. A munkások utaltak a múlt évi egyezsége, azonban a munkaadó szigoruan ragaszkodott kívánságához.

A munkások erre azt adták feleletül, hogy hétfőn reggel valamennyien sztrájkba léptek és kijelentették, hogy csakis a múlt évi egyezség pontjainak betartásával folytatják tovább a munkát.

A sztrájkba lépést a munkások tegnap reggel bejelentették az iparhatóságnak, mely intézkedett a békéltető tárgyalások megkezdése iránt. A békéltetés július 31-én szerdán fog megtörténni az iparhatóságnál Vetéssy Béla r. fogalmazó elnöke alatt.

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETÉNÉL.**

A hadházi rabló- gyilkossági nyomozat.

Hajza a cigányok után.

**Kik a dánosi vérfürdő
tettesei.**

Ujabb fejlemények.

— július 30.

(Saját tudósítónktól.) A Hadházon elfogott rablógyilkos cigánybanda immár a pestvidéki ügyészségi fogházban várja szörnyű rémtettének következményeit. A bünyfenítő eljárást, a vizsgálatot már megindítottak ellenük.

A banda elmenekült tagjai után a hajdumegyei csendőrség széleskörű nyomozást indított, de eddig még jelentősebb eredményt nem ért el.

Ujabb részleteink a nyomozásról a következők:

**Aki a rablógyilkosokkal
utazik.**

Tudvalevőn az a cigánybanda, mely kedden délután a téglási kocsimába betért — vonaton utazott odáig. Ezért sikerült kijátszaniok az egész Hajdumegyében minden vonaton cirkáló csendőrök éberségét. Hogy vonaton érkeztek a cigányok, azt már egész határozottsággal állapította meg a nyomozás. Ellenben azt, hogy melyik állomásan szálltak fel, azt megállapítani nem tudták.

Tegnap előtt Hajduhadházon a csendőrségen jelentkezett egy ottani állami vasúti fűtő, ki érdekes vallomást tett.

Vallomása nagy fontosságú a nyomozás további folyamára.

Elmondta ugyanis a fűtő, hogy

kedden egy csapat cigánnyal utazott Debrecenről egész Téglásig. Látták az elfogott cigányokat, kikben felismerte azokat, kikkel együtt utazott egy harmadosztályú kocsiban. És egyidejűleg kijelentette, hogy a banda valamennyi tagját feltudja ismerni.

Vallomása alapján új erővel keztek meg a nyomozást az elmenekült három cigány után, kiket szükség esetén, kijelentése szerint bármilyen körülmények között felismerné a hadházi fűtő, kikkel szintén szembesítik az elfogott cigányokat, így nagy a remény arra, hogy az elmenekült rablógyilkosokat minél előbb sikerül kézrekeríteni.

**Beszélgetés Fogarasi Őrs-
vezetővel**

Megirtuk, hogy az összes letartóztatott cigányokat, köztük a Hadházon elfogottakat — szombaton este Dánosról bekisérték a pestvidéki kir. ügyészség fogházába. A hadházi cigányokkal tudvalevően felment Dánosra és Monora Fogarasi hadházi őrsvezető, ki a cigányokon Tégláson rajtuk ütött. Fogarasi tegnapelőtt este érkezett állomáshelyére Hadháza, hol tudósítónk beszélgetést folytatott vele, mint olyan, ki a monori össznyomozatnak szinte központjában állott és annak minden fejleményéről közvetlen tudomással bír.

— Kolompár Balog Tuta, kit Tégláson elfogtam — mondta az őrsvezető — dánosi rablógyilkosságban a főcinkos. Mégis csak engem igazolt a nyomozat, mikor bebizonyította, hogy Kolompár Tuta oroszlan részt vett a borzalmas gyilkosságban.

— De arról igen ellentétes hírek merültek fel, hogy vajjon bebizonyított nyert-e ez az állítás?

— Szó sincs erről. Ott van, hogy egyébre ne utalják Lakatos Róza Lina vallomása.

Az oly terhelő és határozott, hogy többé semmi kétség fenn nem állhat Balog Tuta bűnössége iránt. Eppen nekem vallott ez a leány a vonaton. Vallomásainak minden részletére pontosan emlékszem. Hisz a többek közt a leány azt is vallotta, hogy Balog Tuta a dánosi kocsimából kihozott egy fegyvert, melyet az erdőben, hol az egész karaván többi részével találkozott — hogy erejét megmutassa ketté tört és be dobott egy közeli kukorica táblába. A vallomást tevő leány még megmutatta ezt a kukorica táblát is, hogy vallomását erősítse.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

Kik a letartóztatottak?

Szombaton este — mint már megirtuk — az albertirsai csendőrség a vizsgálóbíró utasítására beszállította a pestvidéki törvényszék fogházába Lakatos János (Stojka Bajka), Surányi Ignác, Surányi Márton, Kolompár Balog Tuta, Surányi Julianna, Surányi Csoroszlya, Lakatos Erzsébet (Dola), Surányi Mária, Surányi Lidia, Lakatos Julis, özv. Lakatos Jánosné, Kolompár Bujer, Kolompár Zelfi és Lakatos Róza cigányokat, akik a gyóni és dánosi rablógyilkosságok tettesei. A 4 férfi és 10 asszonyon kívül a letartóztatott Német Fronát (Fányt) egy

őreg cigány asszonyt a csendőrök albertirsán hagytak, hogy az ott levő 13 cigánygyereket gondozza. Természetesen felügyelet alatt vannak ezek is.

A cigányok Pesten.

Hajnal felé járt az idő már, mikor a pestvidéki törvényszék fogházában elkészültek a cigányok belajstromozásával, megfűrdetésével és átöltöztetésével. A letartóztatottakat külön-külön cellában helyezték el.

A Hadházon elfogott főcinkos.

Reggel 8 órakor megjelent dr. Szikszay Sándor törvényszéki orvos s sorra vizsgálta a cigányokat. A férfiak mindegyikének testén számos régebbi sérülés nyomai látszanak. A legfontosabb s a dánosi rablógyilkossággal szoros összefüggésben áll az a sérülés, amelyet dr. Szikszay Kolompár Balog Zuttán talált. Ez a sérülés — egy frissen hegedt karcolás — a testnek azon a részén, amely a lémeszárolt csárdásleány meggyalázásával áll okozati összefüggésben.

Erről a sebről Kolompár Balog Tuta azt adta elő, hogy az égési seb. A törvényszéki orvos azonban konstataulta, hogy a seb egészen friss keletű karcolás s nem égés okozta bőrfolytonossági hiány.

Az orvosi vizsgálat után dr. Gábor Béla államrendőrségi fogalmazó, dr. Aczél vizsgálóbíró s dr. Publik ügyész jelenlétében ujjlenyomatokat vett fel az összes letartóztatottakkal. A vászon rabruhába bujtatott haramiákat egyenként vezették fel a fogságból a fogház-irodába s itt újra kikérdezték nationlejuk tekintetében, mert ezen adatokra a daktylos-kopsai lapok kitöltésénél szükség volt. Ekkor derült ki, hogy a letartóztatottak közül többeket már régebben köröz a törvényszék különböző büncselekmények miatt.

Az ujjlenyomatok felvétele után a rabokat visszavezették celláikba s pihenni hagyták őket hétfő reggelig, amikor dr. Aczél vizsgálóbíró megkezdte kihallgatásukat.

A pestvidéki ügyészség és fogházgondnokság a vasárnapi napon úgy el volt foglaltva a letartóztatott cigányokkal, hogy e miatt a vasárnapi rendes „visit” is elmarad. A többi rabok látogatására jöveket a kapu alatt őrt álló börtönőr azzal utasított el, hogy ma senki sem kap beszélgetési engedélyt.

A délelőtt folyamán megjelent dr. Publik Ernő ügyésznél Czárán István főügyész is, akit az ügyész személyesen informált a beszállított rabok s az elhelyezés tekintetében tett intézkedésekről. Egyben újabb utasítást kért az ügyész a főügyésztől a vidékről beszállítandó többi cigány elhelyezése tekintetében. A főügyész úgy intézkedett, hogy az összes jogerősen elítélteket ki kell szállítani a gyűjtőfogházba, s az így megüresedett cellákat a cigányok számára használják fel.

A hadházi cigánycsapat sorsa.

Megirtuk vasárnapi számunkban, hogy Hajduhadházon és környékén ismét letartóztatott egy cigány karavánt, Budapestre az esti 8 órai debreceni vonattal beszállították a csendőrök a Hajduhadházon és Tégláson letartóztatott cigánykaraván többi tagjait és számszerint tizenkettőt. Ezeket is kellő módon kifürdetve s megtisztogatva helyezték el. Ezeket holnap délelőtt fogják felvezetni az irodába, az ujj lenyomatok felvétele céljából, Vasárnap délelőtt Vörösvárról az ottani csendőrök behozták Ujj Sándor nevű legényt, aki lopással van gyanúsítva. Ezzel is felvették nyomban az ujj lenyomatokat.

**TOURISTA INGEK
4 ÉS 5
KORONA
FEKETÉNÉL**

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Vádirat Nagy Sándor ellen.

Sikkasztás és közokirat hamisítás.

— július 30.

(Saját tudósítónktól.) Jelentettük, hogy Nagy Sándor a sikkasztó rendőrtisztviselő bűnügyében a központi vizsgálóbírósg befajezta a vizsgálatot és az ügyre vonatkozó iratokat áttette a kir. ügyészhez.

Az ügyészség nyomban megindította a további eljárást. Deésy Gyula alügyész tegnap fejezte be a vádiratot, mely több lapnyi terjedelemben a különben is teljes beismerésben lévő Nagy Sándort sikkasztás büntett vétségével — és közokirat hamisításával vádolja.

A vádiratot holnap kézbesítik az érdekelteknek és ha Nagy Sándor esetleg kifogásokat nem ad be a vádirat ellen, úgy a bűnügy igen gyors lefolyású lesz s pár hét múlva tárgyalásra kerül a sor, mely mindenképen szenzációsnak ígérkezik.

Nagy Sándort különben igen megtörte a fogház, amelynek siralmas esődjében egy új élet felől ábrándozik. Büntetésének kitöltése után ugyanis az új világba. Amerikába szándékozik letelepedni, hol már ugyanis több hozzátartozója él. Erősen tanul börtönében angolul és egymásután viteti be az angol könyveket.

— **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter K. Nagy Gábor és Kovács Sándor debreceni 3-ik honvédegylovezredbeli tartalékos hadapródokat hadapród-örmmesterekké nevezte ki.

— **Debreceni betegsegélyző pénztárak fuzioja.** A betegsegélyzésről szóló új törvények értelmében a Debreceni Ipartestület és a Debreceni pincérek betegsegélyző pénztárai beolvadtak a *Debreceni Kerületi Betegsegélyző pénztárba*, a mely majdan át fog alakulni Állami Munkás Pénztárrá. Az ipartestület betegsegélyző Pénztárát és a Pincér Betegsegélyző Pénztárát tegnap vette át a kerületi Pénztár s átvette azoknak pénzkészletét, ingó és ingatlan vagyonyát. Az átadásnál jelen voltak a felszámolóbizottság tagjai s az utolsó fillérig mindkét helyen mindent a legnagyobb rendben találtak. Az állami munkásbetegsegélyző s biztosító pénztár megszervezéséig az orvosi teendőket dr. Gáspár Géza ügyvezető orvos vezetésével a kerületi betegsegélyző volt orvosai, továbbá dr. Hütter Károly és dr. Rózsa Mór orvosok látják el, akik tudvalevőleg a beolvastott két pénztár orvosai voltak s akik törvény értelmében elsősorban alkalmazandók. Az egyesült pénztárak tisztviselői a kerületi Betegsegélyző pénztár tisztvisztviselői maradnak s a főtitkári teendőket dr. Tóth Kálmán látja el.

— **Az ipartestületi elnökválság.** Az ipartestület előjárósága 1-én, esütörtökön délután négy órakor tartja rendes havi ülését, melynek legfontosabb tárgya a tudvalevően lemondás folytán megüresedett ipartestületi jegyzői állás betöltése. Az állásra már eddig is igen sok pályázó jelentkezett.

— **Utcai elárusítás.** Az Új Lap című krajeáros klerikális napi lap utcai elárusítási engedélyt kért a polgármestertől, ki azonban ezt, mivel a lap nem küldte be köteles pél-

dányait, egyelőre megtagadta. Ilyen lapra különben nincs szükség Debreczenben.

— **A tanyai iskolák építése.** Aczél Géza főmérnök tegnap tett jelentést a tanácsnak az új tanyai iskolák építése dolgában. A főmérnök a bemutatott s kétségtelenül kitűnő tervek alapján 10 ezer koronáért véli felépíthetőt a tiz iskolát nyolcvan növények befogadására terveznek. Az épületek jó téglából készülnek, padlózatuk fenyőből, tetőzetük aternit-palából. Egy-egy iskolaépület a tanítói lakással együtt 18,516 koronába kerül. A felszerelés az állam gondja. A tanács, tekintettel arra, hogy a munkakerő most nem nagyon drága, illetőleg később drágább lesz, elhatározta tegnap, hogy sürgősen árlejtést hirdet az építésre, a főmérnöki tervek s költségvetések alapján. Az árlejtés eredményéről s az építések fogantatásáról azután jelentést tesz a tanács a közgyűlésnek.

— **Neveltséges kívánság.** Neveltséges kérelmet intézett Debreczen városához a szabolcsmezei helyi érdekű vasutak igazgatósága. A humor iránt jó érzékkel rendelkező igazgatóság 60,000 korona hozzájárulást kér Debreczen városától a nagykálló—ermihályfalvai vasut létesítéséhez. Kéri pedig ezt az a vasutvállalat, mely élethalálharcot vív a debreczen—nyirbátori vasut engedményeseivel, melynek vasutja egyenesen hátrányos Debreczenre nézve, ha felépül. S kéri akkor, mikor a mi szabolcsi vasutunknak éppen most tartották meg a bejárást, mikor tehát mi a Szabolcsmezei egy részét forgalmunkba vonó vasutvonalat a város nagy áldozata segítségével éppen építeni szándékszunk. A kérvényt a tanács, mely maga is mulatott felette, kiadta véleményezés végett a jog- és pénzügyi bizottságának.

— **A Hortobágy hasznosítása.** A debreceni gazdaközönység képviselői értekezletet tartottak vasárnap, Király Gyula elnöklété mellett. Az értekezleten jelen voltak többsége a következőkben irta körül álláspontját, mellyel a kérdés megoldható: A gazdak hajlandók volnának a legeltetési díjon felül 40,000 kor. bért fizetni a városnak. A 3000 holdnak öntözés céljaira való kihasítását nem ellenzik. A város költségvetéséből mintegy 10,000 koronát, mely kiadás nem közvetlenül a Hortobágy kezelésére fordítódik, törölni kívánnák. A mai jószágállomány végszámát, a negyvenezret redukálni lehetne s kellene 28,000-re. A legeltetési jog szabad és szabadon átruházható volna, de az idegenek teljes kizárásával. Már ez a vélemény is közeledést jelent s reményt ad arra, hogy a kínos kérdést meg lehet s a közel jövőben lehet megoldani. Még biztatóbb azon eszme, mely ugyancsak ez értekezleten merült fel, kisebbségi különvélemény alakjában. E szerint, mivel az előbbi rendezés nem tekinthető véglegesnek, a tanácsi javaslat volna módosítandó. És pedig olyformán, hogy a tanács tervezete 15,000 hold helyett 10,000 hold hasíthatnák ki gazdasági célokra, a 27,000 hold pedig közlegelő maradna. És pedig kimondottan közbiztonsági közlegelő, mely az idők végéig ilyenként tartandó fenn s e részben a gazdak biztosítandók. Az elnöklő

gazdasági tanácsnok azonban e különvéleményt, minthogy az albizottság ily irányban javaslatlétellel nem volt megbizva, nem vétethette jegyzőkönyvbe, miért is az indítványozók ezt valószínűleg az augusztus 14-én megtartandó nagybizottsági ülésen fogják előterjeszteni. A Hortobágy hasznosítási ügye tehát igen közel áll már a rendezkedés időpontjához. Amit mi igaz örömmel konstatálunk.

— **Szülők figyelmébe.** Letzer József műtermében egy gyakornok az operatéri munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.

— **Dr. Hajnal Dezső fogorvos** rendelését f. hó 29-én (hétfőn) újra megkezdte.

— **Franciák Budapesten.** A francia és magyar ipar- és kereskedelem közeledését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Pathé Frères, a világhírű kinematográf és filmgyárosok Budapesten fiók-üzletet nyitottak és így alkalmuk nyílik a magyarországi nagyszámú kinematográf színházaknak és magánosoknak is arra, hogy készülékeiket és filmszükségleteiket Budapesten szerezzék be. A Pathé Frères üzlete Budapesten a Ferenciek-tere 4. sz. alatt van.

— **Vakmerő lopás a pályaudvaron.** Klein Józsefné panaszt emelt a rendőrségen, hogy tegnap reggel Ermihályfalváról Debreczenbe jött, miközben a pályaudvaron egyszerűen csak azon vette észre, hogy kezéből ridikülje eltűnt. A kizitáskába 30 korona pénz volt. A vakmerő tolvaj után nyomoz a rendőrség.

— **Kisiklott vasuti kocsik.** Vasárnap az a hír terjedt el, hogy Püspökladányban nagy vasuti szerencsétlenség történt s ennek következtében jött be este egy órai késéssel a pesti vonat. Utánna néztünk a dolognak, miközben megtudtuk, hogy az egész híresztelésnek az alapja az, hogy Püspökladányban tolatás közben egy teherkocsik kisiklott. Ennek folytán egy óráig forgalomzavar uralkodott a pályatesten.

— **A szerelem jegyében.** Tinta Anna, Simonffy-utca 43. szám alatt lakó főzónőnek vélegényjelöltet ajánlottak Mester Károly mázolósegéd személyében. A fiatalember megtetszett a leánynak, ki két gyűrűjét a gondjaira bízta. Később a fiatalember, ugy-látszik hűtlenségből, egyáltalában nem jelentkezett, mire a leány sikkasztás miatt feljelentést tett a rendőrségen.

— **Utolsó három nap.** Mivel szerdán kell kiköltözni a bolt helyiségéből Blousok, Lüsztér köpenyek, felöltők, ami még raktáron van Potom áron el lesz adva Darvas Éde volt helyiségében. — Berendezés eladó gáz luszterek, kirakat lámpák igen olcsón kapható.

— **Tennisz rakettek,** labdák, fél mellények és tennisz övek leszállított árban a Budapesti koronás áruházban, Debreczen Piac-utca 7.

— **Női kézi táskák,** japán legyezők, rendkívül leszállított árban Budapesti koronás áruházban Debreczen, Piac-u. 7.

— **Nászajándékok,** evőeszközök, kina-ezüst és majolikatárgyak csoda olcsón a Budapesti Koronás ruházban, Debreczen Piac-utca 7.

— **Tanuló jó házból** felvétetik, Budapesti koronás áruházban Debreczen, Piac-u. 7.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

— **Törley József meghalt.** A hazai pezsgőipar megrementője csantavéri Törley József tegnap reggel nyolc órakor Ostendében, egy ottani szanatóriumban meghalt.

Törley szombaton rosszulról panaszkodott és orvosa megdöbbenve konstata, hogy vakbélgyulladásban szenved. Az 52 éves emberen azonban a rögtönös operáció nem segíthetett. A műtét után állandóan eszméletlenül állapotban feküdt. Az ágya körül álló orvosok aggódva lesték, mikor áll be a halál. Hazaszállítása iránt már megtették az intézkedéseket és teteme már utban Budapest felé.

) A jegyző büne. Novák Tibor tercselpataki segédjegyző hamis adásvevési szerződést készített és ezt annak bizonyítására használta fel, hogy Maczola Onofri, a néhai Ficzaj Zuova Mihály tulajdonát képező erdőt és legelőt tulajdonául megszerezte. Novák ellen magánokirathamisítás miatt megindították az eljárást, mire megszökött. Most a máramarosszigeti törvényszék közözlőlevelet adott ki ellene és arról értesíti a főkapitányságot, hogy Novák azóta Budapesten tartózkodik. Érdekes, hogy a szóban levő erdő és legelő összesen hatvan korona értékű és hogy Novák a magánokirathamisításért öt koronát kapott. Ebből is látható, milyen drága és ritka a pénz az oláhok között.

— **A szerzetes.** Simon Nikolaj 35 éves, törökországi születésű kóbor szerzetes a saját szent céljaira végigkoldulja az országot. A szerzetes jól megtermett legény és szentségének ürügye alatt a kevésbé értelmes felvidéki asszonyoknál nemcsak pénzt koldult. Valahol Máramarossziget táján a férfiak úgy ellátták a dolgát, hogy a szent férfit lepedőben vitték a máramarosszigeti kórházba. Amikor pedig felgyógyult új baj érte. A határrendőrség kitiltotta az országból. Félreértések elkerülése végett meg kell jegyeznünk, hogy Nikolaj görög keleti vallású és szép fekete szakállja van.

) Pusztító orkán. Déváról táviratozták lapunknak: E hó 27-én Hunyad megyében nagy orkán volt, mely a természetben igen sok kárt okozott. — Legnagyobb vihar dult Déván és vidékén. Kersecen a rohanó ár 42 juhót és 12 szarvasmarhát ragadott magával. Több ház bedőlt. A Déva utcáin alárohánó víz fél méter magas volt és elöntötte a pincelakásokat. A község termése teljesen tönkrement. A kár mintegy 60,000 korona.

Távirat és telefon.

Kormányelnökök a királynál.

Ischl, július 29. Wekerle Sándor magyar és Beck báró osztrák miniszterelnökök tegnap ideérkeztek, hogy megtegyék jelentéseiket a királynál. Beck bárót tegnap, Wekerle Sándor miniszterelnököt pedig ma délelőtt fogadta a király külön kihallgatáson.

Japán Koreában.

Szöul, július 29. Az egész országban a vasuti utvonalak mentén katonai őrségek foglalnak állást. A város minden részében csapatok cirkálnak. A koreai katonaság körében zavargások fordultak elő. A rendőrséget ma megint megtámadták. Hét japán lakóházat leromboltak, miközben hat japán megsebesült. A japánok közül számosan csónakon elhagyják a várost. A osztrák ház miniszterét, ugyisintén az állami pecsét őrt, akiket Ito márki nevezett ki és utasított, hogy az udvar reformját mielőbb végrehajtsák, figyelmeztették arra, hogy ha a reform három hónapon belül nem lépne életbe, ki-nevezetésüket visszavonják.

Elfogták a branyioskai merénylőket.

Vajdahunyad, július 29. A vajdahunyadi csendőrség tegnap letartóztatta Nedelkovics Péter, Révész Péter magyar és Vandelli Lajos olasz

munkásokat alapos gyanu alapján, hogy a branyioskai hid ellen ők követték el a merényletet. Gencsi csendőrszázados maga hallgatta ki a letartóztatott munkásokat, akik előbb tagadtak, majd ellenmondásokba keveredtek végre bevallották, hogy tényleg fel akarták robbantani a branyioskai hidat. Arra a kérdésre, hogy miképpen szereztek meg a dinamitot, kijelentették, hogy azt a gyalári kőfejtőmunkásoktól kapták. A csendőrszázadosnak arra a kérdésre, hogy miért akarták a hidat felrobbantani, kijelentették, hogy a vasuti hidat gyalogutnak is használták és mert keresetük nem volt, ily módon akartak munkához jutni.

Vajdahunyad, július 29. A csendőrség letartóztattak 2 oláh és 1 olasz bányamunkást, akik beismerték, hogy ők követték el. Tettük oka az, hogy nem volt munkájuk s így akartak munkát szerezni.

Felrobbant postacsomag.

Kolozsvár, július 29. A wesselényi-utcai postapalotában felbontottak ma egy címzés nélküli sürgönyt, amely felrobbant. Az óriási robbanás következtében a postapalota megsérült, Margitai szolga súlyosan megsebesült, Keller és Ambrus postatisztek pedig súlyosan megsérültek.

Sikkasztó bankár.

Budapest, július 29. Táviratban kereste meg a bécsi rendőrség a magyar államrendőrséget Lincz Oszkár bécsi bankár letartóztatására, mert nevezett 500,000 koronát sikkasztott. Egy Balatonalmádin kelt sürgöny szerint Linczet, aki ott Láng Oszkár név alatt szerepelt — letartóztatták.

Képviselő és ujságíró párbaja.

Nagyvárad, július 29. A vóti erdőben kétszeri golyóváltással pisztoly-párbajt vívtak Horányi ujságíró és Halász képviselő. Sebesülés nem történt, a felek kézfogás nélkül távoztak.

Forradalmi mozgalom Argentínában.

New-York július 29. Rio de Janeirói táviratok szerint a brazíliai határ mentén fekvő argentinai területben az utóbbi időben forradalmi mozgalom indult meg. A brazília kormány semlegesség megővése érdekében csapatokat küldött a sátra.

Kiadja: a „**Debreczen**” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZŐ INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobb minőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos áron árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben, Piacz-utca 66. szám.

Mindennemü nyári ruhák

tisztítását

jutányos árak mellett eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Debreczen, Vár-utca 3. sz., (ze-nede épületében) és
Batthyány-utca 2. szám. 642

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

illatszerek minden illatban
1—2—3 koronés üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

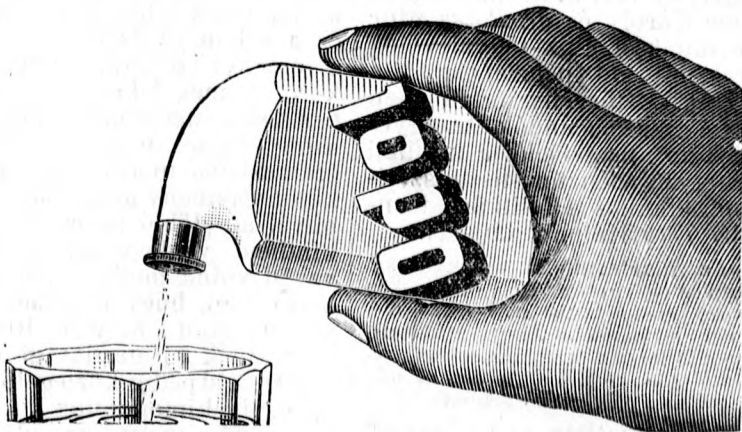
Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. szám.

A tudomány mai állása szerint az ODOL kimutathatólag legjobb szer a fogak és száj ápolására.

VÁSZON ÁRU

fehérneműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt-étkező- és aszur kávésterítők, damaszt- és frottír törölközők, törölőkendők, és nankingok, valamint kész i fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész agyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton kaszmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

nálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatszabkandők

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utóza 1. szám.

Alapított 1842. évben.

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban.

"HUNGÁRIA" kéveköttő 100 drb. 5 kor,

Kívánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötésőző intézete DEBRECZEN, (Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Kiadó pincék.

A Zenedének Csapó- és Vár-utca sarkán levő házában. Értekezhetni dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piac-utca 44. szám alatt. 363

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Fogantatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő- ojtásokat, heréléseket, tuberkulinozasi eljárásokat, állatbiztosításokat, állat-állományok rendszeres évi felügyeletét, kosmetikai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30. Telefon 558. szám.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

Egy nagyobb és egy kisebb

üzlethelyiség

forgalmas helyen Hatvan-utca elején kiadó. Alkalmas bodega, kávémérés, hentes vagy szatócs-üzletnek. Értekezhetni lehet Neumann Nándornál Hatvan-utca 8. szám.

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debrecen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul utójonnan behuzatjuk

BANKEGYESÜLET

Részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piac-utca 72. szám alatti üzlethelyiségeiben megkezdte és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800,000 korona.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet kötésére vállalkozik.

Az igazgatóság.

Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe!

Alólírott kinyilatkoztatom, hogy Kun István gyógyszerész ur sertés óvszere annyira bevált, hogy ezután minden hizlaláskor, ha egy csapat sertést veszek, azt mindig használni fogom Debreczen. Nagy Lajos, nagyhizlaló. Előttünk: Balassa Sándor, S. B. szerkesztők. Előtte mit hasonlólág bizonyítja: Szádeczky László urad. intéző főtitisz ur, a Boczonádi (Heves) uradalom részére f. évi május hó 15. és május 21-én kelt rendelése, mely uradalom már 3 éve használja óvszerem. Nagys. Balog Tihamér, Szentkozma, B.-Ujfalu mellett, csicseri Orosz István, jegyző, Mikepéres, 470 darab sertés most is azt eszi a harmad évi siker után Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Pusztá-Istvántelki (u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még: Nagytisz. Rátz Lajos ref. lelkész ur, Micske (Bihar m.), Nagytisz. dr. Baltházár Dezső esperes ur H.-Böszörmény, Nagyt. Szücs László ref. lelkész ur Csatár u. p. Bihar., Kérek a jónak bizonyult sertés óvszereből stb. Lejka főtitisz. Tetétlen Gróf Zichyi Géza uradalma.

1 doboz 2 korona, mely 2 disznónak 1 évig elég.

Kapható Tóth Béla, Muraközi László, Mihalovits Jenő. Steiner, Kovács Nándor Radákovics és Koczián Dezső gyógyszerésztárában és a droguériákban. „Laboratoire Cosmetique Matilde”.

KUN, Hajduszovát.

Direct hozzám küldött 6 koronás rendelések franco.

ZALAI MÁRK tanár

(városi bórpalota 2. szám, III. kapu 2. em.)

3 havi könyvviteli szaktan-
folyama gyönyörű, irással,
levelezéssel, számtannal,
váltóismével augusztus 3-án
ismét megnyilik. Tandij 5 K.

Beiratás naponta 11-12.

641

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon,
kész fehérnemű, angol ruha-
vászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosószekely férfiruha szövet**Óriási szőnyegraktár.**

536

Pergeltkávé

naponta friss pörkölés, kiváló minőség

kizárólag

Félegyházi János

szabadalmazott

motorüzemű kávépörkölőjén

állítható elő.

585

Tessék próbát tenni!**Villamos világítási és erőátviteli berendezések,**lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelő-
nyösebben és a legnagyobb szakértelemmel a

GANZ-féle VILLAMOSSÁGI R. T.

debreceni építésvezetősége (Piac-utca 72.) által készít-
tetnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és
költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.Világító testek, csillárok és szerelvények dús vá-
lasztéka.

530

Kulcsár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok
átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy
légszesz és villamosra (combináltra).

Uj átalakításokat és minden e szakmába vágó ja-
vitásokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutá-
nyos árak mellett eszközöl.

646

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni!

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!
Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debreczenben.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szög
4 fill., vastagabb betűkkel szedett szög 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk,
ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Postakönyveket félárban lehet venni a
kiadóhivatalban.

Házgondnokság. Felkéretnek mindazok,
kik a Széchenyi-utca 50. és Arany János-
utca 59. sz. házaknak évi 4844 korona ház-
bérjövendelmét beszedni és a házakat gondozni
óhajtának, hogy írásbeli ajánlataikat Arany
János-utca 59. sz. alatt a háztulajdonosnál
f. hó 29-ik napjáig sziveskedjenek beadni.
Gondnoki díj a háznak jókarban tartását,
tehát a kisebb javítását is beleértve, a besze-
dett és beszolgáltatott házbértől 7%, a kész-
pénzben beszolgáltatandó biztosíték után pe-
dig a háztulajdonos 6% kamatot fizet 624

**Nagy hasznot hajtó szabadalmazott ta-
lálmányokhoz kevés tőkével társ kerestetik.**
Cím a kiadóhivatalban.

**A Halápon 26 hold szántó föld haszon-
bérbe kiadó.** Értekezhetni lehet Dobozi-utca
15. szám alatt.

3 szobás modern lakást keres fiatal há-
zas, november 1-re a Bika közelében. Czim
a kiadóba.

Telefon
168.

Debreczeni Első Villamosági és
Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168.

Erőátvitel, Villamos világítás,
villámhárítók, házi és magán
telefonok, villamos záruk tűz-
betörés elleni jelző készülékek,
villamos esengők berendezése
és jó karban tartása, évi bérlet
mellett. Gyógyászati, Fizikai,
Matematikai készül-
lékek készítése és javítása, felszere-
lési anyagok. Ke-
rékpárok és alkat-

részek raktára. Saját motor erővel berendezett
galván-telep.

FÖLDVÁRI L.,

Debreczen, Kossuth-utca 1. az udvarban.

Tanulók felvétetnek.**Uj elektrotechnikai vállalata.**

Világítás, házi és magán
telefonok, villanyesengők
berendezése és karban tar-
tása (évi bérlet mellett),
orvosi és fizikai műszerek
készítése és javítása, gáz,
benzin és elektromotorok
szerelése és javítása, leg-
jutányosabban és legna-
gyobb szakértelemmel csak
FÖLDES és VAJNER
elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-
utca 47. sz. alatt eszközölhetők saját nicke-
lező és galvanizáló-telep. Telefon szám 339.
470

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetés-sel fel-
vétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).